

Nadace při ČT Člověk v tísni
Zpráva o činnosti
1995

Obsah:

I. Úvodní slovo.....	1
II. Realizované projekty	
II. 1. Bosna a Hercegovina	
Humanitární zásilky.....	3
Dopravní jednotka.....	5
SOS Refugees.....	6
Pomoc uprchlíkům z BaH žijícím v ČR.....	7
Sarajevské čekání na Godota.....	7
Měsíc BaH v české republice.....	8
České centrum v Sarajevu.....	11
II.2. Čečensko	
Humanitární zásilky.....	13
Stálá mise.....	13
II.3.Cena Homo homini.....	16
II.4. Krajanské projekty	
Krajanská poradna.....	17
Operace Banát.....	18
II.5. Ostatní - Pomoc národu Šerpů.....	19
III. Náklady na realizované akce.....	20
IV. Organizační zázemí, spolupracovníci.....	22
V.Dárci, sponzoři, poděkování.....	24
VI.Publikace, filmy, články.....	25
VII.Záměry do roku 1996.....	28

I. Úvodní slovo

Nadace při České televizi Člověk v tísni je nestátní nevýdělečná organizace, která byla založena na počátku roku 1994 z iniciativy České televize a členů týmu Epicentrum a Nadace Lidových novin.

Nadace realizuje přímou humanitární pomoc a operace dlouhodobého charakteru do krizových oblastí a pro ohrožené skupiny ve světě. Zdroje na tuto pomoc získává z darů, sbírek, finančních příspěvků státu a zahraničních partnerů.

Nedělitelnou součástí činnosti Nadace je kulturní, novinářská, "osvětová", společenská a politická aktivita s cílem informovat a mobilizovat českou společnost a ústavní činitele ČR pro podporu obecných demokratických principů ve světě. Nadace se zaměřuje na otázku dodržování lidských práv a její snažení směřuje proti přijetí války jako "normality" tohoto světa.

Rok 1995 znamenal pro Nadaci mnoho. Pokračovala humanitární aktivita v Bosně a Hercegovině. Její zaměření se díky omezení bojových operací a celkovému zlepšení situace v oblasti mohlo změnit z "emergentní" pomoci určené pro přežití k prvním akcím rozvojového charakteru. Bude-li vývoj v regionu alespoň

v mezích možností pozitivní, bude se směrem rozvojové pomoci ubírat práce Nadace v BaH i během roku 1996.

Oběti války v Čečensku byly druhou prioritou humanitárních operací Nadace. Díky znalosti situace v bývalém Sovětském svazu, spolupráci s novinářským týmem Epicentrum a efektivní dohodě s představiteli sousedního Ingušska se koordinátorům Nadace podařilo několik měsíců distribuovat základní zdravotnické potřeby a léky do desítek nemocnic a ambulancí po celém území Čečenska, bez ohledu na fakt, zda byly lokality kontrolovány Ruskou armádou či místní domobranou.

Měsíc Bosny a Hercegoviny byl bezesporu vrcholem práce Nadace na poli "osvětovém" nejen pro rok 1995, ale od počátku její existence. S pomocí téměř sta nevládních organizací, institucí, měst a obcí se podařilo realizovat ojedinělou kulturní manifestaci. Měsíc byl největším kulturním, intelektuálním a společenským představením Bosny od počátku války a přinesl i pozitivní politické posuny ve vztazích mezi našimi zeměmi. Logickým pokračováním Měsíce bylo založení nadační kanceláře v Sarajevu nazývané "České centru Sarajevo". Toto Centrum je středem organizování kulturních, společenských a výměnných akcí mezi ČR a BaH, kontaktním a zprostředkovatelským místem nevládních vztahů ČR a BaH. Po několik měsíců bylo jediným zastoupením ČR v BaH a posloužilo jako opora založení Zastupitelského úřadu ČR a přípravy návštěvy prezidenta ČR Václava Havla v Sarajevu a Mostaru.

Pilířem "osvětového", kulturního a do jisté míry politického působení Nadace je přesvědčení, že občané ČR jsou a mohou být spoluzodpovědní a účastní na globálních problémech tohoto světa: dodržování lidských práv, společné solidaritě, nutnosti tolerance a spolupráce, všeobecné bezpečnosti.

Pomoc krajským komunitám, kterou Nadace realizuje od roku 1994, a jejímž dlouhodobým cílem je změnit přístup ČR k otázce návratu krajanů, byla v praktické rovině zastoupena dvěma projekty. Prvním z nich je pokračující pomoc při návratu krajanů do ČR, kdy Nadace vyhledává ubytování a zaměstnání a asistuje krajanům při vyřízení potřebných formalit pro příjezd do ČR i v prvních měsících po příjezdu. Tato pomoc Nadace je omezena pro krajanů ze vzdálených či ohrožených teritorií.

Asistence při realizaci a koordinaci rozvojové pomoci z prostředků vyčleněných vládou ČR pro české komunity v Rumunsku je druhým dlouhodobým projektem Nadace pro krajanů.

II. Realizované projekty

II.1. Bosna a Hercegovina

Humanitární zásilky

leden - Sarajevo

Zásilka určená UNICEF Sarajevo pro dodatkovou výživu rizikových skupin (malé děti, těhotné a kojící ženy). Vypravena na základě dohody mezi Nadací a UNICEF o rychlých dodávkách v případě nedostatku základního množství pro rizikové skupiny. Obsahovala 4.800 kg margarínu, 5.000 kg sušených vajec a 4.224 kg marmeládové směsi. Přepravena leteckým mostem OSN, předána v Sarajevu.

leden - Bihač

Zásilka léků a zdravotnického materiálu pro nemocnici v Bihači. Vypravena na základě naléhavého satelitního faxu ředitele obklíčené nemocnice (předána prostřednictvím Světové zdravotnické organizace). Dětské spodní oblečení (5.990 ks punčocháčů a 4.159 ks nátělníků) předáno prostřednictvím UNICEF Zagreb dětem v Bihači.

duben - Tuzla

Dar pěti použitých stacionárních a jednoho nového transportního inkubátoru pro porodnici Gradina v Tuzle. Zásilka vypravena na základě urgentní žádosti, či spíše informace o tom, kolik novorozenat umírá měsíčně při převozech v tuzlanské oblasti. Přeprava po zemi, předání porodnici v místě.

červenec - Maglaj, Olovo, Gračanica

Konvoj občanského sdružení Epicentrum pracujícího při Nadaci. Celkem 30 t cukru, 17,982 t oleje, 11 t dětské kaše, 5 t instantních pudingů, 20 t sušeného mléka, 7 t sušených zeleninových jídel, 3,888 t marmeládové směsi, léky a zdravotnický materiál. Zásilka sestavena podle požadavků humanitárních komisí a nemocnic ve frontových městech. Města vybrána podle kritérií: stupeň ohrožení boji, situace v pravidelném zásobování a četnost nepravidelných dodávek pomoci (většinou přímo úměrná "známosti" lokality).

V Maglaji bylo v té době registrováno 29.500 příjemců humanitární pomoci, z čehož bylo 10 tis. dětí do 15 let a 3 tis. dětí do 6 let. Každý příjemce dostal 0,5 l oleje a 1 kg cukru, každé dítě do 15 let navíc jednu marmeládu a 0,7 kg sušené zeleniny a každé dítě do 6 let ještě 2 kg dětské kaše. V Olovu každé dítě do 15 let dostalo po 1 kg sušeného mléka, 1 kg dětské kaše, 1 litru oleje a 1 marmeládu. Přeprava po zemi, předání místní správě a vedení nemocnic.

září - Mostar + Travnik

Zásilka léků a zdravotnického materiálu pro nemocnici v Mostaru a ve středobosenském Travniku za spolupráce Humanitarian aid Medical Development (HaMD). Vypravena podle přesných seznamů potřeb nemocnic sestavených jejich vedením a experty z Británie. Přeprava po zemi a předání v místě.

listopad - Goražde

Zásilka pro Goražde, které bylo po celou dobu války odříznuto od ostatního světa a dodávek humanitární pomoci. Sestavena podle nejnужnějších požadavků, které se podařilo získat po částečném otevření přístupových cest od představitelů místní správy, UNICEF a především přímým zjištěním situace koordinátorem Dopravní jednotky nadace. Vypravena během několika dní. Zásilka obsahovala 30 t cukru, 10 t soli, 180 tis. svíček, 600.480 ks zápalek, 120 tis sáčků a kamion obnošeného šatstva. Koncipována tak, aby každý obyvatel dostal 0,5 kg cukru, 150 g soli, 3 svíčky a 10 krabiček sirek. Přeprava po zemi, průjezd obklíčením, předání na místě.

* V době, kdy konvoj do Goražde dojel, byly ceny ve velmi omezeném "volném" prodeji následující: cukr a sůl 70-100 německých marek za kg, svíčka kolem 10 DEM.... Nadace, jejíž náklad byl bezplatně rozdělen, tedy jakoby dovezla pomoc v hodnotě miliónů německých marek.

Sarajevo - prosinec

Zásilka 300.000 kusů žárovek určená všem obyvatelům Sarajeva. Vypravena na základě aktuální potřeby - po třech letech začala jít denně elektřina, chyběly však žárovky. Jejich distribucí se nezabývalo ani UNHCR a ceny ve volném prodeji byly, zvláště pro důchodce a uprchlíky žijící ve městě, příliš vysoké. Zároveň byl předán dar: sbírka hasičského materiálu Nadace hasičů záchranářů ČR, v hodnotě 776.630,00 Kč (doplňen o dýchací přístroje a další vybavení Nadací ČT ČvT) a hasičské vozidlo DENNIS, věnované požárním sborem hrabství West Midland v Anglii. Přeprava po zemi a předání na místě.

Dopravní jednotka PINF

Na žádost Dětského fondu OSN UNICEF Nadace postavila a provozuje od prosince 1994 Dopravní jednotku PINF (People In Need Foundation), která kromě humanitárních dodávek z ČR přepravuje zejména humanitární pomoc UNICEF na území Bosny a Hercegoviny. Nadace zahájila práci se třemi nákladními vozy Praga V3S s přívěsy a jedním terénním vozem ARO, vozový park musel být během roku, vzhledem k extrémním podmínkám v BaH, částečně nahrazen "novými" vozidly. Později byly do práce jednotky zařazeny i nákladní vozy UNICEF. Základnou dopravní jednotky (DJ) byla Zenica, odkud probíhala distribuce pomoci na různá místa BaH, včetně velmi odlehlých oblastí, zejména pak přes frontové linie do Sarajeva (mnohdy byla DJ prvním konvojem s humanitární pomocí po dlouhém období blokády, např. Sarajevo v únoru 95 a Goražde v říjnu 95). Staříčké Pragy V3S a entuziasmus nadačního týmu se velmi osvědčily především v zimních podmínkách, kdy většina jiných konvojů nebyla schopna zajistit přepravu. V jarních měsících byla DJ začleněna do lokální distribuce. Během celého období zásobovala DJ děti na všech stranách konfliktu.

V 1. pololetí tvořili DJ 2(3) čeští řidiči a koordinátor. Přes léto pracoval v Bosně pouze koordinátor (distribuce zdr. materiálu, organizace dodávek Nadace, přeprava představitelů UNICEF). Od září do prosince pracoval v rámci DJ Nadace tým britských řidičů. V průběhu roku 1995 se DJ postarala o distribuci více než 2.000 tun materiálu, především pro děti.

Dopravní jednotka Nadace byla jediným stálým (nevojenským) týmem ze zemí střední a východní Evropy, který působil v rámci operace OSN v BaH. Za svého působení si získala velmi dobré jméno, je uznávána a žádána o pomoc a spolupráci i od jiných nevládních organizací.

SOS Refugees - uprchlické tábory v Chorvatsku

V rámci projektu Suncokretu (chorvatské nevládní organizace) pracovali čeští dobrovolníci v táborech na území Chorvatska. Jednalo se o několikátýdenní pobyty v táborech s utečenci z BaH a v menší míře i z Krajiny. Největšími a nejvíce válkou a vyhnanstvím zasaženými skupinami v táborech byly děti, staří lidé a invalidé. Vlastní práce spočívala jak v asistenci starým a postiženým, tak ve vyplnění volného času dětí a mládeže. Dobrovolníci pomáhali při doučování školních dětí (jazyky, počítače, hudba), pracovali ve školce, organizovali nejrůznější hry, výlety, exkurze, sportovní akce, tvořivé činnosti apod. Starým a osamělým lidem například nosili jídlo, prováděli masáže, ale v první řadě si s nimi povídali a dělali jim společnost. V rámci celého projektu odpracovalo sedm dobrovolníků celkem 25 týdnů v uprchlickém táboře Kamenjak v Pule (cca 900 uprchlíků) a pět dobrovolníků celkem 20 týdnů v uprchlickém táboře Gašinci ve východní Slavonii (cca 3500 uprchlíků).

Pomoc uprchlíkům z BaH žijícím v ČR

* Celoroční předplatné evropského vydání sarajevských novin Oslobodjenje pro uprchlíky v humanitárních střediscích v ČR.

* Příspěvek na ubytování a stravu pro uprchlíka Edvina M., učně odborného učiliště Bystrice nad Pernštejnem.

* Stálá bezplatná přeprava dopisů a balíčků léků při cestách pracovníků a dobrovolníků Nadace, v Sarajevu distribuována péčí rodiny Blažević. Pošta do BaH během války nefungovala a spojení se světem udržovali obyvatelé válečné země jen prostřednictvím humanitárních pracovníků, novinářů a jednotlivců ochotných vozit dopisy sem a tam.

Sarajevské čekání na Godota - mezinárodní přehlídka televizních pořadů a filmů

Přehlídku televizních a filmových dokumentů o válce v Bosně a Hercegovině a o porušování lidských práv ve světě uspořádala Nadace a Open Society Fund za podpory České televize a Paláce kultury ve dnech 20.- 23. ledna 1995. Téměř sedmdesát dokumentárních snímků bylo pro odbornou veřejnost promítnuto v sálech ČT, v Paláci kultury a pak výběr shlédlo téměř tisíc diváků. Cílem přehlídky bylo připomenout válku v Bosně a zdůraznit její širší dopad, mimo jiné ve vztahu k ochraně lidských práv obecně a úloze politiky a médií. V rámci přehlídky se konala debata mezi předními českými politiky, novináři a autory filmů na téma "Bosenský konflikt a evropská bezpečnost". Její záznam odvysílaly rozhlasové stanice Alfa a Echo.

Festivalu se zúčastnily zahraniční televize: ZDF, ORF, MTV, BBC, Polská TV, Arté a ZERO film. Festivalovými hosty byli autoři filmů: Ademir Kenovic, Pier Žalica i Mirjana Zoranovic.

Měsíc Bosny a Hercegoviny v České Republice

Měsíc Bosny a Hercegoviny v České republice proběhl v září a říjnu 1995 pod záštitou prezidenta České republiky Václava Havla, prezidenta Republiky Bosna a Hercegovina Aliji Izetbegoviče a pana Daniela Tarschyse, generálního tajemníka Rady Evropy.

Cílem projektu bylo, prostřednictvím širokého programu kulturní výměny a spolupráce, pozvednout vědomí, že Bosna není jen místem nenávisti a strachu, tragédie a utrpení, ale i zemí, která nám má svými zkušenostmi, kulturou a současností mnoho co říci - je místem, kde se v mnohém rozhoduje o budoucí tváři Evropy.

Projekt podpořila ministerstva kultury ČR a BaH, Rada Evropy a UNESCO. Finančně podpořily akci zejména hlavní město Praha, Open Society Fund, Nadace pro rozvoj občanské společnosti a několik sponzorů.

Praha byla hlavním dějištěm "Měsíce", za obzvláštní úspěch lze považovat účast čtyřiceti českých a moravských měst, ve kterých byla souběžně prezentována výstava českých novinářů a fotografů mapující genezi bosenské války, mnohde rozšířena dalšími akcemi. Větší města organizovala výtvarné výstavy, koncerty či přednášky hostů z BaH.

Program byl rozsáhlý a různorodý: třináct výtvarných a deset fotografických výstav, dvacet pět koncertů, filmový festival, tři odborné semináře (literatura, historie, architektura), výstava knih a publikací, četná setkání českých a bosenských umělců a intelektuálů.

Vrcholy "Měsíce" byly: zahajovací ceremoniál na Pražském hradě s koncertem Symfonického orchestru Českého rozhlasu, kdy "Měsíc" slavnostně zahájil prezident Václav Havel a projev u příležitosti zahájení přednesl předseda Českého parlamentu Milan Uhde. Zahájení výstavy "Svědkové bytí" (výstava otevřena Pavlem Tigridem, ministrem kultury ČR a Pavlem Bratinkou, náměstkem ministra zahraničí.

Výstava "Sarajevo 92,93,94" (zahájili primátoři měst Praha a Sarajevo Jan Koukal a Tarik Kupusovič), literární seminář na Pražském hradě, koncert Sarajevské filharmonie v Teplicích, panelová diskuse s Georgem Sorosem a přednáška Tadeusze Mazowiezského. Během závěrečného ceremoniálu přednesli své

projevy prezidentu Václavu Havlovi a prezidentovi Aliji Izetbegoviči, Kvarteto Martinů a Sarajevské barokní trio představily skladby klasické české a bosenské hudby.

Na uspořádání "Měsíce" se spolupodílelo devadesát devět českých a dvacet šest bosenských institucí a nevládních organizací. Mimo jiné česká a bosenská Akademie věd, Karlova univerzita a Sarajevská univerzita, bosenský a český Svaz spisovatelů, Národní knihovny v Praze a Sarajevu, Národní galerie Bosny a Hercegoviny, Sarajevská filharmonie, Art Center Obala, Nadace Symposion, Nadace Patriae, Česká televize, Český rozhlas, Mladá fronta Dnes, týdeník Respekt, kulturní spolky všech čtyř etnických skupin žijících v BaH (Muslimů, Srbů, Chorvatů a Židů), atd. Do projektů se zapojilo i několik zahraničních partnerů sídlících v Praze, mimo jiné rakouský, polský, slovenský, francouzský a maďarský kulturní institut.

Více než sto osmdesát hostů z Bosny a Hercegoviny navštívilo během "Měsíce" Prahu a Českou republiku: umělci, univerzitní profesori, intelektuálové, hudebníci, spisovatelé, fotografové, občanští aktivisté a rockeři. Pro mnohé z nich to byla vůbec první cesta a prezentace mimo Sarajevo od počátku války.

Prahu navštívily významné osobnosti: Alija Izetbegovič, prezident BaH, Enes Karič, ministr kultury a Tarik Kupusovič, starosta Sarajeva. "Měsíc" do ČR přijeli podpořit: generální tajemník Rady Evropy Daniel Tarschys, představitel UNESCO Rok Vogrič, poslanec Evropského parlamentu Otto von Habsburg, George Soros (Open Society Institute), Janina Ochojska (Polská humanitární akce, Žena Evropy roku 1994), Tadeusz Mazowiecki (bývalý předseda vlády Polska, zvláštní vyslanec OSN pro dodržování lidských práv v bývalé Jugoslávii), Marria Lluisa Borrás (Nadace Juana Miro, Španělsko), Lone Herz (Let Bosnia Live, Dánsko), Hans Koschnick (ministrátor Evropské unie v Mostaru), Ignatz Bubis (předseda Židovské obce v Německu), Bibi Andersson (Švédsko), Susan Sontag (USA, spisovatelka) a David Rieff (publicista, USA).

V rámci "Měsíce" bylo vydáno několik publikací: antologie bosenské literatury "Vzkázání ze dna noci - literatura v obležení a v exilu", "Barbara a barbar - Sarajevská kniha mrtvých", poezie Josipa Ostiho. "Almanach Bosna a Hercegovina v České republice", který je katalogem "Měsíce" i jakýmsi vzkazem světu o pohledu českých a bosenských intelektuálů na válku v BaH i současnost, ve které žijeme. Almanach je bezesporu jedním z prvních shrnutí sarajevského kulturního odporu válce.

Zhodnocení:

* „Měsíc“ byl největší prezentací kultury, života a současnosti Bosny a Hercegoviny od počátku války a jednou z největších a nejdůležitějších akcí tohoto druhu vůbec.

* "Měsícem" se podařilo přispět k rozbití vžitých klišé, jako například: "BaH je zemí, kde proti sobě, bez zjevného důvodu, bojují divoké balkánské kmeny", či "z Bosny, nečitelné východní země, nám hrozí nebezpečí muslimského fundamentalismu"...

* "Měsíc" byl důležitým příspěvkem k "otevírání" Sarajeva. Mnoho umělců a intelektuálů, stejně jako výsledky jejich práce, se poprvé od počátku války dostalo mimo město.

* "Měsíc" byl důležitým příspěvkem budování občanské společnosti v České republice. Iniciativa přišla zdola, z nevládního sektoru. Mnoho institucí a organizací se s vlastními nápady zapojilo do společného projektu. A dále: nevládní organizace a občanské iniciativy blízce spolupracovaly s médii, kulturními a vzdělávacími institucemi, s Kanceláří prezidenta republiky, ministerstvy, s městy a obcemi.

* "Měsíc" byl úspěšným představením občanské společnosti v akci. Byly získány cenné zkušenosti, došlo k vytvoření sítě spolupráce.

* Česká kulturní společnost byla mobilizována pro budoucí projekty kulturní spolupráce mezi dvěma zeměmi.

* "Měsíc" svým rámcem pomohl připravit důležitá setkání prezidentů Václava Havla a Aliji Izetbegoviče, primátorů Prahy a Sarajeva a řady dalších představitelů obou zemí.

- Po skončení "Měsíce" pokračovala řada kulturních akcí do dalších evropských zemí (takový byl i původní záměr), a to například do: Polska, Maďarska, Španělska, Chorvatska, Belgie.

- * Přímým výsledkem "Měsíce" byly i následující dary: Praha-Sarajevo (dar uměleckých děl 35 pražských výtvarníků Národní galerii Bosny a Hercegoviny), finanční dar hl.m. Prahy na humanitární pomoc pro Bosnu a Hercegovinu, předání daru dvou tramvajů pro Sarajevo, finanční dar zprostředkovaný Rakouským kulturním institutem pro Sarajevskou filharmonii.

České Centrum v Sarajevu

Myšlenky, iniciativy, nápady a kontakty vzniklé během Měsíce BaH v ČR přinesly další logický krok - otevření "Českého centra Sarajevo", tedy stálé kanceláře Nadace a zároveň kontaktního místa pro nevládní aktivity mezi našimi zeměmi.

Centrum je otevřeno všem akcím, organizacím a záměrům, které mohou přinést rozvoj kontaktů, pomoci a konkrétní výměny, potřebné nejen pro Bosnu, ale svým obsahem a smyslem, jistě i pro nás, žijící v míru a dostatku. Centrum slavnostně otevřel prezident Václav Havel 22. prosince 1995 a převzal nad ním záštitu.

Během prvních týdnů činnosti Centra byly realizovány tyto akce:

- * Spolupráce na výstavě Jiřího Sozanského nazvané "Forum Populi" instalované ve zříceninách Sarajevské národní a univerzitní knihovny. Výstavu zahájil Vladimír Drábek, náměstek primátora města Prahy.

- * Výstava "Praha - Sarajevo" v Národní galerii BaH v Sarajevu. Kolekce výtvarných děl shromážděná nadací Symposion jako dar od více než čtyřiceti předních pražských výtvarníků. Výstavu zahájil Jan Koukal, primátor města Prahy.

- * Výstava českých filmových plakátů v galerii Colegium Artisticum, připravená nadací Symposion.

- * Spolupráce na přípravách a programu návštěvy prezidenta Václava Havla v Sarajevu a v Mostaru. Centrum přímo organizovalo setkání prezidenta se sarajevskou kulturní obcí a nezávislými intelektuály v sarajevském komorním divadle a též s představiteli čtyř národních sdružení (Napredak, Preporod, Prosveta, La Benevolencija).

- * Dar výtvarných potřeb pro Akademii výtvarných umění v Sarajevu v ceně 98.842,50 Kč, shromážděný nadací Symposion.

II.2. Čečensko

Humanitární zásilky

únor

Zásilka obsahující nejnnutnějších potřeby pro frontové nemocnice - náklad byl koncipován tak, aby umožnil provést několik set operačních výkonů, obsahoval například: anestetika, infúze, transfúzní a inkasní sety, injekční stříkačky, dezinfekce, antibiotika, šicí a obvazový materiál, operační nástroje a oblečení. Pomoc byla rozdělena ve třech nemocnicích na jihovýchodě Čečenské republiky, které byly stále ještě pod kontrolou čečenských sil, bezprostředně na frontových liniích (Gudermes, Kurčaloj a Šali). Jednalo se o první humanitární zásilku na území Čečenska z České republiky a do té doby největší zásilku do zmíněných nemocnic vůbec, protože do nich ruská vojska bránila přísunu jakékoliv humanitární pomoci. Přeprava po zemi, předání přímo v místě. ČT ve spolupráci s agenturou Epicentrum o misi natočila dokumentární film Čečenský sen.

březen

Zásilka určená uprchlíkům z Čečenska, zdržujícím se na území Inguška, obsahovala 9,402 t dětských kaší, 5 tun sušeného mléka, 9.000 ks odvěšivacích šamponů a byla předána Výboru vlády Ingušské republiky pro uprchlíky v Nazrani. Náklad sestaven podle požadavků tohoto výboru a zpráv českých novinářů z týmu Epicentrum.

Stálá mise v Čečensku

Od dubna Nadace připravovala a od května do září, společně s britskou organizací HaMD, zajišťovala, zásobování několika desítek nemocnic, ambulancí a převazišť na území Čečenské a Ingušské republiky.

Základna mise v ingušském hlavním městě Nazrani byla později z operativních důvodů přesunuta do Slepčovské, ležící přímo na čečensko-ingušské hranici.

Zásilky vypravené Nadací z České republiky byly vždy uloženy do bezpečného skladu mimo zónu aktivních bojových operací. Koordinátor Nadace spolu s místními spolupracovníky pak rozvážel na základě osobní znalosti místních poměrů léky, zdravotnický materiál a vybavení do jednotlivých středisek (bez ohledu na fakt, zda byly lokality pod kontrolou moskevských sil, či čečenské domobrany).

Celkem byl za období tří měsíců (červen-srpen) v rámci 57 distribucí předán materiál do 38 míst (Inguško: 20 distribucí - 13 osad, 8 nemocnic, 7 ambulancí, 4 uprchlické tábory, Čečensko: 37 distribucí - 25 osad, 15 nemocnic, 11 ambulancí).

Spolupráce byla navázána s německou Cap Anamur, IOM (Mezinárodní organizací pro migraci), francouzskými Medicinnes du Monde a představiteli OBSE.

Tento projekt zásobování nemocnic a zdravotnických center byl jediným dlouhodobým programem z býv. socialistických států (s výjimkou ČR Ruska), který byl v Čečensku realizován. Dostalo se mu ocenění i od humanitárních agentur OSN. V září byl program zastaven - především pro nedostatek finančních prostředků, ale i pro to, že boje se během léta částečně utišily a potřeba emergentní pomoci nebyla tak naléhavá, jako v jarních měsících. Na projektu pracoval jeden koordinátor, přes léto s asistentkou, krátkodobě byli najímáni místní spolupracovníci s malými nákladními vozy.

Provoz mise byl přímo financován organizací Humanitarian aid Medical Development.

Základna nadace byla zásobována během působení mise takto:

květen

Zásilka obsahovala léky (antibiotika, analgetika, anestetika) a zdravotnický materiál (obvazy, desinfekci, injekční stříkačky, jehly). Postačovala k základnímu zabezpečení malých nemocnic o kapacitě do čtyřiceti lůžek v Sernovodsku, Trojické a Galaškách a ambulancí v menších vesnicích na úpatí čečenských hor.

červen

Složení zásilky v zásadě shodné s předchozí zásilkou. Stejně i použití - postupná distribuce koordinátorem Nadace.

srpen

Zásilka obsahovala vybavení, přístroje, nástroje a zdravotnický materiál podle specifikace potřeb v oblasti. Osm českých nemocnic darovalo (či za minimální cenu odprodalo) potřebné nemocniční vybavení. Chybějící nástroje a přístroje byly dokoupeny. Vybavení bylo předáno hlavní nemocnici v Nazrani, tuberkulózní nemocnici v Nazrani, nemocnici ve Slepcevsku, psychiatrickým léčebnám v Trojické a Zakan-jurtu. Prostředky obdržené darem od nemocnic byly distribuovány na území západního a jihozápadního Čečenska.

11.3. Cena Homo homini

Cena "Homo Homini" udělovaná nejvýše jednou ročně Nadací Člověk v tísní při ČT byla založena v roce 1994. Cena je určena za výjimečné činy při obraně lidských práv a významné aktivity odporu proti násilí jako prostředku řešení politických problémů.

Na sklonku roku 1994 byla tato cena udělena poprvé - panu Sergeji Adamovičovi Kovaljovovi, známému obhájci lidských práv, nástupci akademika Sacharova, poslanci Státní dumy Ruské federace a předsedovi Komise pro lidská práva úřadu prezidenta RF Borise Jelcina.

Sergeji Kovaljovovi byla tato cena udělena za jeho působení v Čečensku. Především za osobní statečnost, se kterou při barbarském bombardování civilního obyvatelstva Čečenské republiky a hlavního města Grozného, setrval v ohnisku krize a snažil se s nasazením vlastního života vyburcovat světové veřejné mínění proti masakrům a hromadnému porušování lidských práv.

Cena byla panu Kovaljovovi fakticky předána, když přicestoval na pozvání Nadace do Prahy 22. června 1995. U příležitosti slavnostního předání přednesl pan Kovaljov v pražském Rudolfinu přednášku na téma : „Krvavé události nacionálních a jiných skupinových střetů vyžadují revizi principů světového společenství“.

Při návštěvě Prahy se Sergej Kovaljov setkal s prezidentem Václavem Havlem, předsedou parlamentu Milanem Uhdem a Alexandrem Vondrou, náměstkem ministra zahraničí.

II.4. Krajské: projekty

Krajská poradna - Asistence při repatriaci českých krajanů z Kazachstánu

Počátek roku 1995 byl stále ještě ve znamení příprav a dopracování celého systému návratu krajanů. První měsíce roku probíhala diskuse o tom, kdo je "krajan" a jak bude dokladováno "češství". Cizinecká policie, která je orgánem rozhodujícím o udělení trvalého pobytu, se posléze přiklonila k návrhu

"kritériového" systému dokladování češství, který společně prosazoval Odbor krajských a nevládních styků MZV ČR a Nadace. Teprve během jara mohlo být tedy zahájeno správní řízení o udělení TP pro rodiny, kterým Nadace zprostředkovala ubytování a zaměstnání v ČR.

Celý systém se v r. 95 zastavil ještě jednou. Finanční prostředky, které byly usnesením vlády vyčleněny na rekonstrukce bytů pro krajanů, byly namísto počátku roku uvolněny až na přelomu léta a podzimu. V mezidobí byly rekonstrukce zastaveny, nabízející čekali a Nadace se snažila udržet jejich zájem a průběžně doplňovala ubytování v těch případech, kdy nabízející došla trpělivost a nabídku stáhl.

Během roku 1995 bylo prověřeno mnoho desítek nabídek ubytování a zaměstnání pro osoby českého původu žijící mimo území České republiky ve vzdálených a ohrožených teritoriích.

Na 25 vhodných nabídek (42 bytů) byly vypracovány situační zprávy a podány ke schválení na OU MV ČR.

Na 20 nabídek (35 bytů) byly uzavřeny smlouvy o zajištění odpovídajícího bydlení v ČR pro osoby českého původu, žijící ve vybraných vzdálených nebo ohrožených teritoriích, mezi OU MV ČR a obcemi. Na základě těchto smluv byly poskytnuty státní finanční prostředky na rekonstrukci objektů pro krajanů. Cizinecké policii bylo doloženo ubytování pro 33 rodin a zajištěné zaměstnání celkem pro 54 osob.

V druhé polovině roku 1995 se přesídlilo do ČR prvních 13 rodin na nabídky ubytování a zaměstnání z roku 1994. Těmto rodinám pracovníci poradny pomáhali vyřídit nejrůznější záležitosti související s jejich příjezdem do ČR. Jednalo se zejména o přípravu bytů k obývání, základního zařízení, zajištění výpisů z rejstříku trestů, občanských průkazů pro cizince, zdravotního pojištění, nájemních smluv, pracovních smluv, škol, mateřských škol, technického dovybavení bytů, doučování českého jazyka, vyplácení jednorázových soc. podpor, vyplácení přídavků na děti, vyřízení rodných čísel a dalších významných detailů souvisejících s jejich příjezdem. Všechny výše uvedené formalities byly vyřizovány krajanům osobně při výjezdech pracovníků Nadace a dále průběžně s pomocí starostů, případně určených sociálních pracovníků obecních či okresních úřadů, se kterými je Nadace stále v kontaktu.

Operace Banát - pomoc krajanům v Rumunsku

Počátkem roku 1995 vyčlenila česká vláda 30 mil. Kč pro období 1995-97, na pomoc české komunitě v Rumunsku. Nadace zvítězila v konkurzu na asistenci při realizaci této pomoci vypsáním OKNS MZV ČR.

Jádrem české komunity v Rumunsku je šest horských vesnic v jižním Banátě, které jsou izolovány svou polohou a špatným stavem komunikací od okolního rumunského prostředí a i od sebe navzájem.

Státní prostředky jsou určeny na zlepšení jejich životních podmínek. Realizovány budou opravy, výstavba a vybavení škol a kulturních domů, opravy příjezdových komunikací a komunikací v obcích, zavedení telefonů a zlepšení zdravotní péče o české krajanů.

Podmínkou uvolnění finančních prostředků českou vládou je finanční spoluúčast rumunské strany na jednotlivých projektech. V případě menších projektů (vybavení škol, kulturních domů, ošetřoven) je tato spoluúčast 10%, u větších akcí (opravy a výstavby škol a komunikací, zavádění telefonů) musí být

spoluúčast rumunské strany minimálně 30%, což v praxi představuje dlouhá a obtížná jednání.

Vlastní práce na projektech byla započata v polovině roku 1995, a proto se v tomto roce realizovaly menší akce bez zásadní (rozpočtovými roky omezené) spoluúčasti rumunských orgánů. Jejich přístup je největší brzdou nových projektů, protože české obce jsou až na výjimky na okraji jejich zájmu.

Projekty realizované v roce 1995:

- odvodnění cesty do obce Rovensko
- oprava a dovybavení školy v obci Bígr (dokončeno bude v roce 1996)
- výstavba ústředního topení ve škole na Gerniku + dovybavení školy
- vybavení kulturních domů v osmi centrech české komunity televizory a videopřehrávači

Akce rozpracované, o kterých se rozeběhla jednání s rumunskou stranou:

- výstavba školy v obci Svatá Helena
- výstavba betonové vozovky v obci Gernik
- zavedení radiotelefonů do českých obcí
- pobyt zubní lékařky v jednotlivých vesnicích, léčebný a preventivní program zaměřený zejména na děti

II.5, Ostatní

Pomoc himalájskému národu Šerpů

Na jaře zahájený projekt s cílem shromáždit finanční prostředky a zajistit na českých středních a vysokých školách pobyt studentů národa Šerpů z Nepálu. Projekt připravován ve spolupráci s horolezkyní Dinou Štěrbovou, počátek realizace nejdříve v roce 1996.

III. Náklady na realizované akce

Bosna a Hercegovina - humanitární zásilky

leden - Sarajevo, 868.296,00 Kč, sbírka SOS dítě v nouzi.

leden - Bihač, 570.761,40 Kč, SOS dítě v nouzi, firma Gorenje

duben - Tuzla, 411.098,20 Kč, SOS dítě v nouzi, použité inkubátory daroval UPMD Podolí Praha 4

červenec - Maglaj, Olovo, Gračanica, 4.989.452,34 Kč, vláda ČR, prostřednictvím OU MV ČR

září - Mostar + Travnik, 625.110,15 Kč, HaMD

listopad - Goražde, 1.543.976,90 Kč, Hl.m. Praha, obnošené šatstvo poskytl Diakonie Úpice

Sarajevo - prosinec, 1.736.661,40 Kč, Hl.m. Praha, dar Nadace hasičů záchranářů ČR

Dopravní jednotka, 2.341.363,80 Kč, UNICEF BaH, SOS Dítě v nouzi

SOS Refugees, 87.689,50 Kč, Židovské muzeum, firma Dolios a firma Secom

Pomoc uprchlíkům z BaH žijícím v ČR, 38 925,30 Kč

Sarajevské Čekání na Godota, 221.287,70 Kč, Open Society Fund Praha, realizována díky podpoře České televize a Paláce kultury

Měsíc Bosny a Hercegoviny v České Republice, 5.805.009,05 Kč, Open Society Fund, Hl.m. Praha, NROS, ČSA, Glavunion a další... viz Sponzoři na str. 24

České Centrum v Sarajevu, financováno v rámci Měsíce BaH v ČR, příspěvek: OKNS MZV

Čečensko - humanitární zásilky

únor, 640.608,77 Kč, HaMD

březen, 1.012.837,00 Kč, vláda ČR, prostřednictvím OKNS MZV ČR

květen, 625.398,68 Kč, HaMD

červen, 747.259,50 Kč, HaMD

srpen 996.009,60 Kč, vláda ČR, příspěvek OKNS MZV ČR

Cena Homo homini, 115.208,90 Kč

Krajanské projekty

Krajanská poradna, 764.267,35 Kč, MV ČR, příspěvky: Sokol Sydney, Ing. Čurdová

Operace Banát, 1.318.851,80 Kč, z toho materiálové investice 720.152,20 Kč, vláda ČR, prostřednictvím OKNS MZV

Ostatní

Pomoc himalájskému národu Šerpů, příspěvek: firma SANU BABU s.r.o

IV. Organizační zázemí

Správní rada: Kristina Taberyová
Jaromír Štětina
Šimon Pánek

Ředitel: Šimon Pánek

Zaměstnanci :

Lukáš Laichter - logistik, koordinátor

Martina Sýkorová - asistentka

Igor Blažević - programový koordinátor Čekání na Godota, Měsíce BaH

Vedran Bajič - sarajevský koordinátor měsíce BaH v ČR, ředitel Českého střediska Nadace ČT v Sarajevu

Olga Hečková - regionální akce Měsíce BaH v ČR

Martin Brummel - civilní služba, doprovod konvoje Sarajevo-prosinec

Petr Němec - civilní služba, doprovod konvojů Goražde, Sarajevo

Jan Kindermann - civilní služba, koordinátor, Poradna pro krajany

David Sháněl - civilní služba, koordinátor, Poradna pro krajany

Anděla Podhorská - vedoucí Poradny pro krajany

Blanka Bulová, Halka Kuščynská, Marek Podhorský - pracovníci Poradny
Václav Mazánek - koordinátor pomoci krajanům v Rumunsku

Koordinátoři projektů, externí spolupracovníci a dobrovolníci:

Filip Tesař - koordinátor Měsíce BaH
Teodor Marjanovič - tiskový mluvčí Měsíce BaH
Jan Urban, Luboš Kotek, Adam Hoffmaister - tvůrci Almanachu Měsíce Bosny a Hercegoviny v České republice
Ráchel Macková - překlad Almanachu Měsíce BaH v České republice
Martina Blažević - dobrovolnice Měsíce BaH a Čekání na Godota
Bojan Šuh - dobrovolník Měsíce BaH a Čekání na Godota
Amela Abadžić, Jeroným Březina, Dejana Drakulič, Marta Hrubá, Monica Moravcová, Dušan Karpatský, Goranka Oljača, Petr Roubal - dobrovolníci Měsíce BaH

Jan Hrabina, Martin Klíma - tiskoví Mluvčí Sarajevského Čekání na Godota
Marek Žák - koordinátor dopravní jednotky v BaH, koordinátor mise v Čečně, doprovod konvoje do BaH červenec
Otakar Langer - koordinátor dopravní jednotky v BaH, mise v Čečně
Stuart Hovey - koordinátor dopravní jednotky v BaH
Petr Bureš, Zbyněk Hofman, Ivo Holbík, James Patrick Gallagher, James Hamilton, Ian William Kane, Michael John Lee, Bohumír Pechman, Jaromír Petřík, Václav Novák - řidiči dopravní jednotky v BaH
Vojtěch Ort - dobrovolník, doprovod zásilky do Tuzly, duben
Pavel Hroch - dobrovolník, doprovod zásilky do Nazraně, březen
Tomáš Pojar - koordinátor mise v Čečensku, dobrovolník Suncokretu
Blanka Hančilová - asistentka koordinátora mise v Čečensku
Olga Girssová, Matyáš Havrda, Barbora Holá, Pavel Říčan, Zdeněk Rossmann, Martina Veselá, Tereza Vrabcová, Jakub Závada - dobrovolníci Suncokretu v uprchlických táborech v Chorvatsku
Edo Jaganjac - lékař, konzultant při sestavování zdrav. zásilek
Radek Pokorný - právní konzultace
Radek Černý - výstavba ústředního topení ve škole na Gerniku
Josef Dlouhý - asistent v Rumunsku
Jindřich Hanzlíček - odvodnění cesty do obce Rovensko
Iveta Melíšková - příprava stomatologického programu v Rumunsku
Petr Kolínský - stavební dozor v Rumunsku

* roce 1995 Nadace spolupracovala s desítkami organizací a institucí v ČR. Patří mezi ně: Kancelář prezidenta republiky, Odbor krajanských a nevládních styků Ministerstva zahraničních věcí ČR, Odbor pro uprchlíky Ministerstva vnitra ČR, Hl. m. Praha, Sdružení měst "Česká inspirace", Svaz měst a obcí ČR, Arcibiskupství pražské, Akademie věd ČR, Universita Karlova, Národní knihovna Klementinum, Palác kultury Praha, Česká televize, Český rozhlas, Literární noviny, Respekt, Mladá Fronta Dnes, Open Society Fund, Nadace pro rozvoj občanské společnosti, Nadace Symposion, Nadace Patriae, Nadace Bohemiae, Nadace Tolerance, HOST, Helsinky Citizen Assembly, Sdružení přátel nedělitelné BaH, Česká katolická charita, Nadace H. Bolla, Organizace pro pomoc uprchlíkům, Polský institut v Praze, Rakouský kulturní institut. Mezi největší zahraniční partnery nadace patří UNICEF, HAMD, Rada Evropy, řada osenských vládních i nevládních institucí.

V. Dárci, sponzoři, poděkování

Gorenje s.r.o., finanční příspěvek na provoz nadace
SANU BABU s.r.o., finanční příspěvek na pomoc národu Šerpů
dědictví JUDr. Václav Jeníček
Ústav pro péči o matku a dítě Praha 4, Podolí, dar pěti inkubátorů
agentura Oliverius, výtěžek dobročinného koncertu
Daruma Plzeň, prezentace nadace na informačních plánech 38 měst ČR

Sokol Sydney, finanční příspěvek na repatriaci Kazašských Čechů
Ing. Marie Čurdová, finanční příspěvek na repatriaci Kazašských Čechů
Nová Huť a.s., finanční příspěvek
Václav Havel, finanční příspěvek

Sponzoři Měsíce Bosny a Hercegoviny v ČR

Hlavní sponzoři: Hlavní město Praha, Open Society Fund.

Dále přispěli: Nadace pro rozvoj občanské společnosti, Rada Evropy, Český Rozhlas, Mladá fronta Dnes, Respekt, Metrostav a.s., Barrandov a.s., Čokoládovny a.s., Glavunion a.s., INDET a.s., OKD a.s., Olšanské papírny a.s., SSZ a.s., Třinecké železárny a.s., VČE a.s., Živnostenská banka a.s., Zdravotní pojišťovna Crystal, PP Praha, Zbrojovka Vsetín Indet a.s., Cable Plus. Česká pošta s.p. bezplatně rozmístila na všech poštách ČR vkladové doklady sbírky SOS Bosna
ČSA a.s. zajistily hostům Měsíce z BaH zlevněné a bezplatné letenky.
Propagaci Měsíce na svých plochách za režijní ceny umožnily tyto firmy: Akzent media, Billboard, Rencar

Zvláštní poděkování patří České televizi, která celoroční podporou Nadace, vstřícností a už jen prostým faktem, že umožnila Nadaci sídlit ve svém areálu, pomohla realizaci nadačních projektů.

VI. Výběr z článků, publikací a filmů

Romantik a jeho svět. ("Bojím se toho, jak lehce zapomínáme," říká Šimon Pánek)
VEČERNÍK PRAHA 15.XI. 1995, TRETINÍK, Filip, foto ŽÁČEK

Válka a mír nejsou jenom slova. (Rozhovor se Šimonem Pánkem)
AD XI/1995, WEISS, Tomáš, foto VLK, Vojtěch

Válka, na niž jsme pozapomněli. Šimon Pánek o pomoci pro vyhlazované Čečence.
KATOLICKÝ TYDENÍK č. 25, 18.VI. 1995, KORANDOVÁ, Lenka Rafaela

Pánek: Chybí to, co je ve světě běžné, záchranný fond.
ZN NOVINY 17.III. 1995, HELMICOVÁ, Šárka, foto RUBEŠ, Jiří.

Pomoc z ČR obětem konfliktu.
DENNÍ TELEGRAF 21.VI. 1995, (drb)

Pomáhat lidem v Bosně je těžké, ale nezbytné. Konvoj s vládni humanitární pomocí se přes všechny překážky...
LIDOVÉ NOVINY 12.VIII. 1995, NOVOTNÝ, Pavel, foto NOVOTNÝ, Pavel

Humanitární pomoc Bosně úspěšná.
ZN NOVINY, 9.XI. 1995, (šn)

OBJEKTIV, Redaktor PODANÝ, Petr.
Televizní reportáž o humanitární pomoci.

Nadace vypravila pomoc do Goražde
MF DNES, 15.XI. 1995, (nak), foto SLAVÍK, Herbert (MAFA)

Goražde mezi válkou a mírem. Bosna a Hercegovina.
TÝDEN č. 49. 4.XII. 1995, URBAN, Jan, foto URBAN, Jan

Hasičský vůz pro Sarajevo (Praha: Tři sta tisíc žárovek)

LIDOVÉ NOVINY 8. XII. 1995, foto MERTA, Zdeněk

Hasičská pomoc dorazila do Sarajeva.

PRAVO 13.XII. 1995 (hrb), foto ZBYNĚK, Stanislav (ČTK)

Sarajevské čekání na Godota.

ZN NOVINY 24.1. 1995, MORAVEC, Milan, Foto CHODURA, Leoš

Mezi Sarajevem a Osvětím není rozdíl.

LIDOVÉ NOVINY 24.1. 1995, SEIDL, Tomáš, foto ŘEZNÍČEK, Martin

Almanach Bosna a Hercegovina v České republice. Sest. URBAN, Jan, foto KOTEK, Luboš, spolupracovali TESAŘ, Filip, BLAŽEVIČ, Igor, MACKOVÁ, Ráchel, CHARAP, David a další. 1. vyd.

Nadace při České televizi Člověk v tísni, Praha 1995. 96 str.

Náklad 1800 česky, 2200 anglicky.

LITERARNÍ NOVINY č.35, 31.VIII 1995

Číslo věnované Měsíci BaH v ČR a bosenská-hercegovské literatuře a umění vůbec.

RESPEKT č. 37, 11.17.1X. 1995

Osmistránková příloha k Měsíci Bosny a Hercegoviny

PETRÁČEK Z., MARJANOVIČ T., URBAN J., TESAŘ F., ŠLAJCHRT V.

MĚSÍC BOSNY A HERCEGOVINY V ČR

Televizní dokument o Měsíci BaH v ČR, Režie: ŘEZNÍČEK, Martin

Měsíc Bosny a Hercegoviny v České republice.

ATELIÉR 24/1995, TICHÝ, Jiří

Die Kunst der Guten gegen den Tanz der Vampire. Wolfgang Jung uber den tschechischen "Monat Jur Bosnien-Herzegowina"

PRAGER ZEITUNG 42/1995, (PZ)

Festival nádeje pre "štvrtú stranu" Bosny.

MOSTY 37/1995, ROJKOVÁ, Andrea

Zlo je třeba pojmenovat. Rozhovor: Herečka Bibi Anderssonová o Bergmanovi i bosenském konfliktu.

LIDOVÉ NOVINY 13.X. 1995, FOLL, Jan, foto PŘIBYL, Martin

Bosna je lepší celistvá. Tadeusz Mazowiecki se chce dále angažovat na Balkáně, ale jen jako člověk.

PRACE 11.X. 1995, OLBRICH, Milan

Mši svatou skončil v neděli "Týden modliteb za spravedlivý mír v Bosně"

DENNÍ TELEGRAF 9.X. 1995, (kok)

?Han matado a Bosnia? Entrevista a Igor Blazevic.

LA VANGUARDIA 26.IX. 1995, ZGUSTOVÁ, Monika

Bosna není jen místo, kde se válčí. Ve čtyřiceti našich městech se konají akce Měsíce Bosny a Hercegoviny. HOSPODARŠKE NOVINY 19.1X. 1995, (mat, ČTK)

Češka podrška opstanku bosanske duhovnosti. U Pragu i još desetak večeř gradova Češke republike tokom septembra i oktobra održat će se velika kulturna manifestacija Mjesec Bosne i Hercegovine u Češkoj. LJILJAN 30.VIII. 1995, ŠAHINOVIČ, Hejna

Sarajevský smysl pro černý humor. Kultura v obleženém městě: most beznaděje.
RESPEKT č.13, 27.III. 1995

"Pomáháte banditům." Čečensko.
TYDEN VIII./1995, PROCHÁZKOVÁ, Petra, ŠTĚTINA, Jaromír

Úspěšná mise do Čečenska.
LIDOVÉ NOVINY 20.11. 1995, (fug, red), foto KOTEK, Lubomír

Velitel Čečenců chce příměří. Česká nadace předala léky v Šali.
SVOBODNÉ SLOVO 13.11. 1995

ČECENSKY SEN Režie: JANČÁREK, Petr
Dokumentární film ČT ve spolupráci s agenturou Epicentrum a nadací Člověk v
tísni.

Kovaljov převezme v Praze cenu za postoj během čečenské krize.
MLADÁ FRONTA DNES 22.VI. 1995

Hovory z Lán. Hostem hovorů Sergej Kovaljov.
LIDOVÉ NOVINY 26.VI. 1995

Sergej Kovaljov: Prázdné deklaráce nebezpečně obrozují lidstvo.
ZN NOVINY 24.VI. 1995, MRÁZEK, Ondřej, foto ZN noviny

Sergej Kovaljov - neúnavný bojovník za lidská práva.
PRÁCE 24.VI. 1995, foto ČTK

Kovaljov: Parlament je jedním z nemála ruských problémů.
PRÁCE 23.VI. 1995, MOSTYN, Milan, foto SIDORJAK, Martin

Kovaljov převzal cenu Homo homini.
DENNÍ TELEGRAF 23.VI. 1995

První kazašští Češi požádali v Moskvě o vízum.
LIDOVÉ NOVINY 14.VIII. 1995, ŠUSTEROVA, Marie

Do republiky se přistěhovalo šest rodin kazašských Čechů.
MLADÁ FRONTA DNES 6.XI. 1995, (nak, ČTK), foto ZLATOHLAVEK, Robert

První kazašští Češi přijeli do Prahy.
LIDOVÉ NOVINY, 28.VIII. 1995, foto NĚMEC, Ondřej

První kazašská rodina přesídlila do Čech.
MLADÁ FRONTA DNES 28.VIII. 1995, (vak)

Nejhezčí češtinu uslyšíte v Rumunsku. ZN NOVINY 20.V. 1995, HELMICOVÁ,
Šárka

VII. Záměry do roku 1996

Humanitární pomoc Bosně a Hercegovině
Vzhledem k podepsání mírové dohody, která je již několik měsíců naplňována,
přechází postupně "emergentní" humanitární pomoc k rozvojovým programům obnovy
v určitém regionu (podpora svépomocných oprav obydlí, opravy a pomoc školám a
zdravotnickým zařízením, pomoc infrastruktury apod.). Samozřejmě, že součástí
takovéto pomoci bude i nadále přímá podpora rizikových skupin (děti, důchodci,
invalidé ..). Zvláštní pozornost se Nadace chystá věnovat podpoře školství,
jeden ze zamýšlených projektů se nazývá "Projekt 100" - vybavení středních a
vybraných základních škol v BaH staršími počítači.

Teritoriálně se Nadace zaměřuje především do oblastí severozápadní Bosny, do které budou z největší pravděpodobností směřováni vnitřní i vnější uprchlíci. Z této oblasti pochází i značná část uprchlíků zdržující se na území České republiky. Nezanedbatelnou výhodou je přítomnost českého praporu IFOR ve zmíněné oblasti.

V loňském roce podala nadace návrh vládě ČR na směřování pomoci také do středobosenského Maglaje, ve kterém bychom v případě obdržení finanční dotace rozvinuli rozvojový program obnovy.

Hlavní město Praha je připraveno podílet se na obnově města Sarajeva.

Spolupráce měst při obnově BaH

Nadace ve spolupráci se sdružením měst "Česká inspirace" (Telč, Polička, Český Krumlov, Kutná Hora, Litomyšl, Hradec Králové) připravuje řadu akcí (přednášky, semináře, konference, stáže pro pracovníky místních zastupitelských úřadů...) zaměřených na podporu rozvoje "lokální demokracie" v BaH a shromažďuje prostředky na pomoc kulturním a vzdělávacím institucím v BaH.

České středisko v Sarajevu

- festival českých filmů
- dny České televize v Televizi BaH
- koncerty vážné hudby českých interpretů v Bosně
- účast českých umělců na festivalu Sarajevská zima
- koncert českých rockových skupin v Bosně
- sportovní utkání českých sportovců v Bosně
- podpora kulturních, vzdělávacích, společenských a ekonomických výměn mezi ČR a BaH
- záměry, které směřují k přípravě dlouhodobého přednáškového cyklu s cílem poskytnout Bosně, která je dnes v období rozhodování a hledání příští cesty, co nejvíce ze zkušeností České republiky, lze shrnout pod jednoduchý pojem: "Know-how pro Bosnu".

Projekty vázané na konflikt v Čečensku

Nadace se stala partnerem Mezinárodního nevládního tribunálu pro vyšetření porušování lidských práv a zločinů proti lidskosti v letech 1994-95 v Čečenské republice. Na jaře 1996 bude zajišťovat čtvrté přípravné zasedání tohoto Tribunálu v Praze.

Zahraničním partnerům předloží Nadace projekty obnovy zdravotnických zařízení v Čečensku, zejména dětské nemocnice v Grozném a dětské psychiatrické léčebny v Trojické, které budou vypracovány podle priorit stanovených v roce 1995 během působení Mise Nadace v Čečensku na počátku roku 1996. Podle předběžných dohod by oba hlavní projekty měly být v roce 1996 financovány zahraničními partnery Nadace, která by však vedla jejich realizaci na území Čečenska.

Odmínování (Angola, Afghánistán, Bosna a Hercegovina)

Nadace se chystá podílet v roce 1996 na projektech čištění zaminovaných území. Znamenalo by to zapojení se do projektů zkušenějších organizací jako britský HaMD nebo německý Cap Anamur.

SOS novináři v ohrožení

Je název programu podpory nezávislých médií a ohrožených či pronásledovaných novinářů ve vybraných zemích SNS. Počátek jeho realizace je jednou z priorit Nadace pro rok 1996. Složitá situace v cílových zemích a značná obtížnost efektivního působení je komplikována i tím, že na projekt tohoto typu se jen velmi těžko shání potřebné finanční prostředky. Přesto Nadace považuje tento záměr za myšlenku zásadního významu a bude se její realizací zabývat.

Český záchranný fond

Vytvoření Českého záchranného fondu, do kterého by přispívaly velké české firmy, a jenž by sloužil pro rychlou a účinnou pomoc v oblastech stížených přírodní katastrofou či válečným konfliktem, je cílem Nadace pro rok 1996 a 1997. Existence fondu v rozsahu desítek miliónů korun by znamenal zásadní změnu v možnostech rychlých humanitárních akcí ČR do míst krizí.

Krajanská poradna

Pro rok 1996 bylo mezi vzdálená nebo ohrožená teritoria, v kterých žijí osoby českého původu, zařazeno dalších 9 států - jedná se o země bývalého Sovětského svazu a Republiku Bosna a Hercegovina. Poradna pro krajany bude tedy v průběhu roku 96 zajišťovat ubytování a zaměstnání pro osoby českého původu žijící v těchto zemích. Dva pracovníci poradny rovněž uskuteční pracovní návštěvu krajanských enkláv v Kazachstánu, kde budou řešit aktuální problémy s přesídlením rodin, pro které bylo zaměstnání a ubytování zajištěno již v roce 1995. Účelem návštěvy bude rovněž seznámení dalších rodin krajanů s novými nabídkami ubytování a zaměstnání. Množství rodin, které se přistěhují za podpory Nadace během roku 1996 lze těžko odhadnout, bude se však jednat o několik stovek krajanů.

Banát, pomoc českým krajanům v Rumunsku

V roce 1996 by se měla uskutečnit údržba cest do obcí Rovensko, Bígr, Rešice a Svatá Helena, modernizována vozovka v obci Gernik a mělo by se začít se stavbou nové školy na Sv.Heleně.

V roce 1996 bude ve všech českých obcích pobývat stomatolog s mobilní ordinací (tato akce bude pravděpodobně pokračovat i v roce 1997) a na jaře se uskuteční sondážní výjezd všeobecného lékaře, na který by měl navázat asi půlroční pobyt jednoho či dvou lékařů zaměřený na nejvíce potřebnou lékařskou péči.

Dále nadace spolupracuje na přestavbách a vybavení kulturních domů v Nové Moldavě a Velkém Peregu a dovybavení internátu při slovensko-českém pedagogickém lyceu v Nadlacu.

Při vstřícném postoji rumunského ministerstva telekomunikací bychom též v roce 1996 započali s realizací telefonizace českých obcí.

Lze říci, že Nadace se neuzavírá žádné z aktivit zaměřených na podporu rozvoje morálních hodnot a praktické pomoci lidem v tísní. Protože je založena jako organizace pro rychlou pomoc krizovým oblastem světa, bude během roku 1996, tak jako vždy, reagovat na aktuální potřeby v místech krizí.

Příspěvková konta Nadace Člověk v tísní

600102473/0300

ČESKOSLOVENSKA OBCHODNÍ BANKA a.s. PRAHA

Konto, ze kterého jsou hrazeny veškeré provozní náklady nadace, jakož i neodkladné mimosbírkové akce. Příspěvky pro krajany z Kazachstánu se shromažďují pod variabilním symbolem 777.

SOS Bosna

1888881/5100

INVESTICNI A POŠTOVNI BANKA a.s. PRAHA 4

Vybrané prostředky jsou používány na pomoc v Bosně. Sbíрка navazuje na předešlé sbírky SOS Sarajevo a SOS Dítě v nouzi.

ČEČENSKO

27-600102473/0300

ČESKOSLOVENSKÁ OBCHODNÍ BANKA a.s. PRAHA

Vybrané prostředky jsou využívány na pomoc obětem vojenského konfliktu v Čečně. Sbíрка se koná ve spolupráci s Katolickou charitou a britskou humanitární organizací HaMD.

Repatriace krajanů

27-600102473/0300

Varů symbol 777

ČESKOSLOVENSKA OBCHODNÍ BANKA a.s. PRAHA

Vybrané prostředky jsou využívány pro repatriaci krajanů z Kazachstánu zpět do vlasti.

Příspěť můžete bankovním převodem, poštovní poukázkou či v hotovosti na adrese nadace: Nadace při ČT Člověk v tísni, Kavčí hory, 140 70 Praha 4

Na Váš příspěvek připravíme darovací smlouvu či Vám jej potvrdíme podle Vašich požadavků, abyste si jej mohli odečíst od základu daně z příjmů.